

ACHNATON

S krásnou Nefertiti svrhli staré bohy

KIO KAN

VALERY
ESPERIAN

Copyright © 2018 Valery Esperian
This edition published in agreement with
Piergiorgio Nicolazzini Literary Agency (PNLA)
Translation © Emma Čiháková, 2020
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z italského originálu AKHENATON – L' ERETICO
přeložila Emma Čiháková
Redakční úprava Anetta Nová
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
v edici Klokan, 2020
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-324-6

*Matteovi,
z.jehož hlavy pocházejí všechny příběhy.*

*Aldovi za to,
že si vždy najde čas na čtení.*

Hlavní postavy

Amenhotep IV. / Achnaton	desátý faraon XVIII. egyptské dynastie
Nefertiti	manželka Achnatona a královna
Aj	Achnatonův rádce, vezír
Amenhotep III.	Achnatonův otec, devátý faraon XVIII. egyptské dynastie
Teje	Achnatonova matka, velká královská manželka Amenhotepa III.
Thutmose	Achnatonův starší bratr
Ptahmose	velekněz Amonův
Amenemef	Nefertitin písař
Kija	Achnatonova vedlejší manželka

Úvod

První kniha ze série *Román faraonů* byla věnována Cheopsovi a jeho touze po dosažení nesmrtelnosti; nyní nás neobyčejná cesta do Starého Egypta přenáší do éry Osmnácté dynastie, abychom poznali muže, jenž je považován za jednoho z nejkontroverznějších faraonů historie: Achnatona. Znovu čelíme výzvě bohů, v tomto případě ve jménu jediného a mocného boha Atona, představujícího prvotní sílu Slunce.

Amenhotep, syn faraona Amenhotepa III., se narodil s odlišným vzhledem i myšlenkami. Ačkoliv se zdá, že se proti němu vše spiklo, vzdoruje dědictví svého otce a porušuje tisíciletou tradici zasvěcenou velkým bohům s částečně lidskou a částečně zvířecí podobou. Navždy mění tvář Egypta a historie zasvěcením slunečnímu bohu Atonovi, od něhož také brzy převezme jméno a stane se z něho Achnaton, „prospěšný Atonovi“. Tento tvrdohlavý muž se zamiluje do překrásné princezny Nefertiti, čímž dá život jednomu z nejsilnějších milostných příběhů starověku. Toto je Achnaton „kacíř“: faraon, jenž rozvrátil říši kvůli své náboženské revoluci plné intrik, vášní, zrad a bojů o moc. A právě z jeho sémě se zrodí další obdivuhodný faraon, jehož poznáme ve třetím díle této řady knih: Tutanchamon, dětský faraon.

Předmluva

*Théby, 1392 př.n.l.
Osmnáctá dynastie*

Kapka krve neslyšně dopadla na zem. Malý Amenhotep zkřivil tvář bolestí a ucukl špičkou prstu od ostré čepele dýky. Snad každý okamžik jeho života byl naplněný ponížením.

Během velkolepých oslav svátku Opet zůstal zase zavřený ve svých pokojích, vůbec nezáleželo na tom, že je synem velkého faraona Amenhotepa III. Vlastně právě z toho důvodu bylo ještě těžší vyrovnat se s odmítnutím; cítil se jako ibis bez křídel, neschopný dokázat, co mu příroda poroučí.

Tak si Amenhotep připadal pokaždé, když ho otec vynechal z rituálů: jako nedokonalý pták, stvoření tak odporové, až je pro panovníka Horního a Dolního Egypta hanbou. Odpírali mu krásu každé oslavy, posvátnost každého rituálu.

Zavřený v královském paláci v Thébách si mohl pouze představovat, čeho si jeho rodina užívá.

Sevřel ruku v pěst a zavřel oči; bolest z vyloučení činila každý detail ještě jasnější. I dnes přecházel sem a tam po zdobené podlaze pokoje a sám sebe mučil. Zrovna teď se vše odehrávalo...

Každý rok opouštěl bůh Amon svatyni v Karnaku a průvod ho u příležitosti oslav božského zrození faraona doprovázel do jižní kaple v Luxoru. Docházelo k tomu vždy v polovině druhého měsíce povodní, kdy hladina Nilu dosahovala nejvyšší úrovně. Plodná a úrodná řeka tak umožnila bohové posvátné lodi lehce klouzat po svých vodách.

Amon byl králem bohů a stejně jako kněží jeho kultu měl velkou moc. Do jeho chrámu proudilo ohromné množství lidí přinášejících oběti. Životadárný vítr „skrytého“ boha postupoval všemi věcmi, malému Amenhotepovi však přinesl jenom žal: Amon byl bohem jeho otce a stejně jako ho nikdy nepřijal otec, nepřijal ho ani bůh.

Amenhotep otevřel oči. Přešel k oknu a ztracený v jedné ze svých fantazií bloudil pohledem po nádvořích. Nebylo to poprvé, co si představoval věci, které nemohl zažít na vlastní kůži. Ohlušující ticho v místnosti nahradil v mysli křikem davu, nízké zdobené stropy vysokým sloupořadím. Představoval si otce následovaného kněžimi, jak vchází do majestátního chrámu v Karnaku. Sledoval ho, jak přechází široká nádvoří a obrovské kolonády a na cestě ho provází oslavné jásání. Nikdo se sice nemohl stát svědkem velkého tajemství, jež se brzy odehraje v srdci chrámu, přesto měl každý divák větší štěstí než Amenhotep. Obyčejní lidé sice nesměli překročit hranici prvního pylonu, ale stali se alespoň částečně součástí velkolepých oslav, v jejichž středu byli stejným dílem opěvování bůh Amon i faraon.

Panovník a kněží vstupovali do srdce chrámu až k místu, kde Amon-Re přebýval na posvátné bádce se simulakrem zdobeným vějířovou mozaikou, vedle bárek jeho manželky Mut, syna Chonsua a samotného panovníka.

Amenhotep znovu zavřel oči, aby srdcem uzřel, co tělem nemohl: zjevil se před ním jeho otec, vysoký a majestátní. Pán Egypta zářil i v šeru svatyně. Amenhotep ho viděl nabízet květiny a úlitby dle rituálu a očišťovat vše kadidlem. Potom se začal formovat velký průvod: faraon vyšel ze svatyně a kněží ho s posvátnými bádkami na ramenou následovali k velké západní bráně. Amonovu loď podpíralo třicet lidí. Následovali je hudebníci a tanečníci, libyjští a núbijští vojáci, průvod se táhl davem až k přístavnímu můstku Nilu, kde měla být simulakra vyzvednuta na Ušerat.

Obrovská bárka v čele nyní brázdila vodu: před a zád lodi byly vyřezány do tvaru beraní hlavy a na palubě se tyčil sokol korunovaný slunečním diskem. Bohyně Maat a Hathor stály vedle královské sfingy, zatímco ve středu lodi se za dvěma vysokými obelisky tyčily čtyři úzké sloupy překryté panovníkovou kartuší a celá délka trupu byla pokryta zlatými destičkami. Loď nechal postavit sám otec ve jménu Amona-Re, pána obou zemí, jež ho dosadil na trůn, coby velkou loď ze dřeva mladých borovic pokácených na přání Jeho Veličenstva v oblastech božské země a přepravených z Retjenských hor vůdci všech cizích zemí, loď tak širokou, že stejnou dosud nikdo neuzřel.

Amenhotep otevřel oči a zalpal po dechu, plný bolesti prostupující celým tělem od srdce až po konečky prstů. Proč ničeho z toho není hoden?

Ticho prolomily vzlyky. Amenhotep plakal tak usedavě, až mu srdce málem vyskočilo z hrudi. Konečně dokázal potlačit slzy a vyběhl z pokoje.

Dlouhá chodba rychle ubíhala pod svižným klapáním sandálů a šustění roucha připomínalo syčení hada připraveného k útoku. Amenhotep jako by hada slyšel přímo za zády, připraveného se do něj zakousnout. Stejně tak mu na záda dýchala tma, jako by ho chtěla popadnout a nedovolit mu vyjít ven. Zastavil se před jednou z velkých bran a otočil se. V chodbě nebyla taková tma, jak si představoval, přesto znovu nemohl popadnout dech.

Otevřel dveře dokořán, ale okamžitě ustoupil, zakryl si dlaní oči a mžoural na rudý kotouč slunce nízko na obloze. Z poraněného prstu mu unikla kapka krve, skanula na oděv a pomalu pokračovala dál v cestě na zem. Královské zahrady se před Amenhotepem otevíraly v celé kráse a velké azurové zrcadlo v dálce jako by ho volalo k sobě, aby se v něm osvěžil. Rychle se rozběhl kupředu a vrhl se pod větve fíkovníků a akácií.

Věděl to.

Věděl, proč nebyl hoden. Potvrdilo se mu to pokaždé, když spatřil svůj odraz na hladině, když sklouzl očima k podivnému tělu, v němž vyrůstal. Aniž zpomalil, vyhnul se pergole, a cítil, jak ho vzduch pálí v plicích. Proběhl hejnem holubic, které vzlétly a zbarvily nebe do běla, ale nezastavil se, dokud nedoběhl na břeh jezera. Padl na křehká kolena a znovu zde nalezl odpovědi na své zbytečné otázky.

Z hladiny zoufalým, ale jasným a živým pohledem zíral podivný malý chlapec: tvář měl příliš dlouhou stejně jako paže, nohy, a dokonce i prsty na ruce. I mírně zakřivený nos nad masitými rty ho odlišoval od jeho blízkých. Amenhotep mrštil do vody kámen a na okamžik vymazal svůj odraz; k uším mu znovu doputovala představa nadšených výkřiků davu z oslav svátku Opet. Viděl před sebou svou rodinu oblečenou ve slavnostních hávech, majestátně čnící nad davem: viděl své sestry, na rozdíl od něho krásné, i matku. Teje, velká královská manželka, stála s hrdě napřímenými rameny, na rtech jí utkvěl okouzující úsměv.

Toužil po náklonnosti, kterou k němu chovala před lety, když ještě pil z jejích prsů mléko, protože odmítal mléko kojné, jako by ho to mělo stát život. A nebyla to právě Teje, kdo ho udržel ty dlouhé kruté roky při životě? Ona jediná se na něho skutečně dívala, a vždy ho milovala takového, jaký byl.

Matčin obraz zářil v jeho mysli jako horké sluneční světlo téměř schopné pohltnout temnotu, jež mu houstla v srdci. Téměř. Protože vedle svého těla vždy viděl postavu svého otce, velkého panovníka.

Amenhotep III. učinil z Egypta prosperující a bohatou zemi a zdatně udržoval v království mír. Dal postavit velkolepé stavby, oženil se s nejkrásnějšími princeznami z cizích zemí. Bojoval se lvy a ukořistil stáda, často doprovázený oblíbeným synem.

Amenhotep otevřel oči a představil si, že před ním stojí Thutmose. Byl hezký, uměl řídit vozy a mistrovsky zacházet se zbraněmi. Nyní, když měl nastoupit na trůn, ho chtěl

faraon mít stále nablízku. Naopak Amenhotep byl neužitečné dítě; ošklivý a nešikovný hubeňour, který neuměl řídit vůz ani zacházet se zbraní. Alespoň do konce dne svátku Opet.

Ani statečný nebyl, ale možná... možná bude, alespoň svým posledním skutkem. Jestliže není hoden stát po otcově boku, třeba mu alespoň ukáže, že přijal svůj osud.

Zvedl pohled k nebi a skrz větve stromů kolébajících se ve větru spatřil zlatorudé slunce: takhle jistě září paluba Ušerat. V této chvíli byl průvod lodí plujících stovky loktů daleko jen pozlaceným snem: zářící Amonova bárka pomalu klouzala po vodě jako královna všech. Lodní průvod doprovázeli po břehu řeky kněží, vojáci, hudebníci, zpěváci, tanečníci a tanečnice. Núbijští vojáci předváděli složité lidové tance, tanečnice zas akrobatické kousky. S odstupem je následoval mohutný dav: lidé poklekali a zvedali ruce k lodi, jiní padli na kolena a líbali zem. Všichni byli nadšeni, zpívali na Amonovu počest a jejich zpěv se mísil se zvuky bubnů, kovovým ťukáním sister a harmonickými tóny louten a fléten. Nadšení z oslav velikosti boha Amona se šířilo jako horečka. Malé dřevěné svatyně podél řeky podepřené sloupy přijímaly četné oběti. Nedaleko odtud řezníci poráželi a porcovali voly, služebníci pak odváželi krvavé maso do chrámu v Luxoru, kde bude obětováno bohu.

Krev.

Amenhotep vytáhl dýku. Byla nádherně vypracovaná, líbila se dokonce i jemu, ačkoliv zbraněmi vždy pohrdal – jeden z důvodů, proč byl pro otce zklamáním. Daroval mu ji před odjezdem bratr Thutmose. Čepel se vlnila jako had a pochvu zdobily neznámé hieroglyfy. Potěžkal ji. Vůbec se mu neměla dostat do rukou a bratr neměl tolik trvat na tom, aby dar přijal.

Amenhotep dýku pevně sevřel a vtlačil ostrou špičku do dlaně, dokud neprořízl kůži.

Krev.

Oběť, dar otci a tomu bohu, jehož sice nenáviděl, ale zároveň toužil ho milovat. Jenomže na jeho tiché modlitby ani

jeden z nich nikdy neodpověděl. Když rudé kapky zbarvily vodu jezírka a zakalily odraz, rozvířil Amenhotep vodu ještě víc a znovu se ztratil v myšlenkách. Posvátné lodě již dokončovaly svou cestu, dorazily na místo určení a zmizely z očí davu: sochy božstva byly nyní umístěny do svatyně luxorské jižní kaple, do Amonova harému, a král byl očištěn.

Faraon vstoupil do pokoje zrození, aby zvěděl tajemství svého početí. Jeho obnovené Ka ho uznalo hodným vlády a magické rituály znovu uzákonily, že se jeho matka prodala za boha Amona a zplodila božského a královského syna. Potom panovník vyšel z chrámu obdařen nesmrtelnou slávou...

Amenhotep ze sebe vydal přiškrcený skřek a náhle se probral z představ: v dlani spatřil další ostrý zářez od nabroušené dýky. Potůček krve vytékal z rány stále rychleji, ale Amenhotep nevnímal bolest, naopak, měl pocit, jako by se zbavil břemene. Pomyslel na matku a našel útěchu v představě, že alespoň ona ho bude oplakávat. Litoval, že opouští právě ji. Čeho jiného by měl litovat? Věčného odsouzení k zapomnění? Bolesti z toho, že nikam nezapadal, která se stejně jako otevřená rána nikdy nezahojila?

Bylo by mnohem snazší žít jako obyčejný rolník pokojně smířený s rolí, kterou mu Maat určila. Ale byl synem faraona – a tím se stalo, že se do jeho mysli vplížil sen o tom, že se jednoho dne také stane faraonem. Ta touha nikdy nezemřela, přestože byl sen rozdupán.

Čeká ho průměrný život v pozici vysokého úředníka či soudce, kdy bude pozorovat bratra, jemuž jsou souzeny všechny pocty. Život ve stínu, jistě pohodlný, ale ubohý a vzdálený zářícímu slunci.

Zvedl ruku a čepel dýky namířil přímo proti hrudi. Konečně učiní něco odvážného.

Slunce zapadalo za obzor. Amenhotep se zarazil a poslední modlitbou poprosil boha Atona, aby ho ušetřil bolesti. Dával přednost bohu slunce před Amonem a jeho pokolením kněží,

kteří vládli Karnaku a trápili lid daněmi. Bůh Aton, tak dobrý, že nikdy nepřehlédl žádnou z jeho proseb... Bůh Aton mu nyní musí dát sílu důstojně zemřít daleko od všech, protože Amenhotep byl již ze svého utrpení unavený.

Spatřil, jak se čepel zaleskla, a zdálo se mu, že se pohybuje jako had, jemuž se podobala: sesbíral síly a připravil se zabodnout dýku do hrudi, když v tu chvíli náhle vítr rozhoupal větve a skrz ně rychle pronikl rudý sluneční paprsek, odrazil se od ostří zbraně a Amenhotepa oslepil.

Zíral na světlo odrážející se od ostří a upustil zbraň, jako by ho někdo odzbrojil. Upíral oslněný pohled k nehybné rudé kouli na obzoru, která mu zabránila zemřít. Bůh Aton – samotné slunce – ho zachránil!

Proud energie prostupující Amenhotepovým tělem způsobil, že mu v žilách vřela krev. Cítil prvotní teplo slunce, jež dodávalo život jeho rozpálené tváři, a dál, aniž by si ublížil, hleděl do oslňujícího světla – a jako by v něm viděl svůj osud. Rozpřáhl paže a poklonil se svému bohu. On, Amenhotep, se zasvětil kultu boha Atona. Tomu, jenž odehnal temnotu. Stále netušil, jaký osud ho čeká, ale sám sobě přísahal, že od této chvíle bude následovat jakoukoliv cestu, kterou mu bůh Aton ukáže.

Aton rozhodl. Aton ho miloval. Aton ho zachránil. Aton ho povolal.

Ve svitu slunce se Amenhotep znovu narodil a ve svitu slunce bude žít.

Část první

Vstříc moci

1

*Karnak, 1380 př.n.l.
Osmnáctá dynastie*

O dvanáct let později se Amenhotep ocitl tváří v tvář nepříteli, který neměl svaly ani žádné zbraně, jimiž by na něho zaútočil, ale v jeho mysli byl i přesto hrozivý.

Když odehnal přidělené služebné od toaletního stolku, ocitl se úplně sám před nepohodlnými šaty, které si musel brzy obléknout.

Od chvíle, kdy bratr Thutmose zemřel a Amenhotep se stal následníkem trůnu, se mnohé změnilo, až na jeho vztah k vlastnímu tělu.

Kdysi ho trápilo, že ho vynechávají z oficiálních událostí, nyní cítil silnou úzkost, kdykoliv se jich účastnil – jako milenc, který se bojí odmítnutí. Každý veřejný obřad znamenal výzvu: cítil, že ho pozorují oči hodnostářů, kněží i poddaných, že všichni zírají na jeho podivné, ne vždy koordinované tělo, a každé gesto, které udělal, bylo nejprve hodnoceno jeho otcem. Odlišovat se ho vždy děsilo, ale zároveň jedině z toho mohl čerpat sílu – naučil se jít vstříc nejisté budoucnosti tím, že se odrazí od jediné jistoty přítomnosti. Milovat sám sebe je první krok k tomu být milován ostatními.

Jednou, dvakrát, třikrát se zhluboka nadechl, a když se zahleděl přímo před sebe, zaplavila ho touha: chtěl přispět ke slávě Egypta, který byl – silný a veliký jako jeho otec – na vrcholu moci.

Oblékl si tuniku zdobenou posvátnými znaky a vzpomněl si na dnešní noc: ve snu se mu zjevil bůh slunce a téměř neslyšný hlas zašeptal: „Hleď...“

Když si Amenhotep navlékal na zápěstí těžký zlatý náramek, přemýšlel, co tím asi Aton myslel.

Nadešel důležitý okamžik.

Aton svítil v celé své kráse. Před Amenhotepovými očima zářil bůh, který chtěl, aby se stal novým dědicem trůnu a určil tak okamžik a způsob konce cesty jeho bratra Thutmose.

Amenhotep se k němu usilovně modlil, a Aton neotálel a vyslechl jeho prosby. Projevil milosrdenství svému vznešenému oddanému. Amenhotep se nedovolával přímo bratrovy smrti. Touha po životě na výsluní však vyžadovala obět a jeho bůh byl nemilosrdný, zalil tedy krví jednu noc plnou záhad a smůly. Noc, kdy se všem změnil život: život panovníka a královny Teje, kteří oplakávali prvorozeného syna, život Thutmose, navždy ztraceného pro královskou budoucnost, i život drobného pohublého syna, který se nikdy nesměl ukázat na veřejnosti, jako by se za něj styděli, a jenž se, znenadání ozářen Atonovým oslňujícím světlem, během okamžiku stal středem království.

Amenhotep stál nyní po boku lidem respektovaného a milovaného, ale již nějakou dobu slabého a nemocného otce, Amenhotepa III. Faraon chtěl, aby z nového následníka trůnu vyrostl mocný muž. Obklopil ho učiteli starajícími se o jeho mysl a tělo, a nařídil jim, aby ho učinili božským. Pilně studoval astronomii a umění, začal však rozvíjet myšlenky lišící

se od tradičního pojetí světa. Se studiem náboženství vzrostla jeho touha se za každou cenu připoutat k bohu Atonovi. I přesto panovník jeho tvrdohlavost a inteligenci oceňoval, tyto vlastnosti ho totiž odlišovaly od ostatních.

Nyní faraonova rodina seděla na tribuně a upírala oči na slavnostně vyzdobené molo a velkou královskou loď, která se právě vrátila do vlasti a přivezla cenný náklad. Pod pódiem jásal tisícihlavý dav.

Královna Teje v křesle po panovníkově boku se tvářila chladně. Čas jako by se jí vůbec nedotkl: byla stejně krásná jako v den, kdy překročila práh chrámu v Karnaku, aby se stala velkou královskou manželkou.

„Synu!“

Amenhotep pochopil otcův pokyn, pomalu zvedl paži a jása-
jící lidé ztichli. Zdálo se, že se rozkazu podřídila v záblescích
světla zlaté lodi i zvířata.

Při tomto znamení moci se Amenhotepovi dmula hrud
pýchou – pocit všemohoucnosti ho omamoval.

Zvědavě se naklonil: z nitra plavidla vyběhla dlouhá řada
hudebníků a rozestoupila se podél mola. Všichni najed-
nou pozvedli těžké trumpety *cheneb* a rozezněli je vážným
a nakřáplým tónem.

Velekněz Ptahmose si odkašlal.

Jeho vyholená lesknoucí se hlava vyčnívala za faraonovým
pozlaceným trůnem a jeho úsměv vypadal stejně jako vždy. Ať
už šlo o radostnou či neblahou událost, ten úšklebek ve tváři,
stejně kulatý a ochablý jako zbytek veleknězova těla, se nemě-
nil. Ptahmose byl prvním prorokem Amona, jedním z nejvliv-
nějších lidí v celém Egyptě – větší vliv už snad měl jenom
panovník – a stejně jako všichni mocní, i on své moci využíval.

Amenhotep věděl, že se s ním bude muset vypořádat, ale
odkládal to. Na skutečnost, že se následník zasvětil bohu
Atonovi, nahlíželo karnacké duchovenstvo, v jehož čele
stál právě Ptahmose, s nelibostí, zejména od chvíle, kdy ho
Amenhotep III. oficiálně určil dědicem trůnu.

Hudba doprovázela průvod vojáků s praky, kteří se seřadili po celé délce posvátné cesty, a vytvořili tak živý řetěz mezi cestou a lidem.

Z královské lodi pak vystoupil mohutný muž tak vysoký, že se musel sklonit, aby prošel lodním průchodem. Byl oblečený v leopardí kůži, kolem krku se mu houpal těžký slonovinový náhrdelník a na dlouhých nohách měl kožešinové boty. V jedné ruce třímal kopí, ve druhé vedl na pevném koženém vodítku velkého lva s hustou hřívou; jakmile zvíře vstoupilo na pevninu, nervózně zařvalo.

V davu se ozval zděšený šum. Mohutný muž bez jediné známky strachu položil dlaň na lví hlavu a lev se posadil jako zkrotlá kočka.

Za obrem vyběhl z lodi houf mužů; křičeli tak, jako by snad měli čelit nepřátelskému útoku, jejich dlouhá barevná roucha vlála, divoce mávali kopími. Když jeden z nich prošel blízko lva krčícího se u obrovských nohou, zvíře rychle vyskočilo. Obr však pevně sevřel vodítko, škulbl paží dozadu a lev se na okamžik ocitl s rozevřenými čelistmi ve vzduchu. Když padl zpět na zem, odfrkl si a znovu si sedl.

Z davu se ozvaly další výkřiky strachu, ale i obdivu.

„Mitanští vojáci jsou dobří jenom k tomu, aby působili hluk,“ postěžoval si šeptem Ptahmose, aniž by k tomu měl jiný důvod, než že z podstaty odsuzoval vše, co nebylo egyptské a nepodřizovalo se uctívání jeho boha. Amenhotep doufal, že to faraon přeslechl. Vyměnil si významný pohled s věrným přítelem Ajem, stojícím po velekněžově boku. Aj se ušklíbl a naznačil Amenhotepovi, že na Ptahmosovu poznámku faraon nijak nereagoval.

Amenhotep znal Aje od dětství, a tak dokázal porozumět řeči jeho těla: faraon trval na tom, aby byli ti dva stále spolu, od výuky až po oficiální ceremonie. Věděl o tom muži všechno, od jeho deformovaných rukou se šesti prsty až po vášeň k dobrému jídlu a ke krásným ženám.

S dalším zatroubením se řady mitanských vojáků spojily s egyptskými a uzavřely tak řadu. Na obzoru zářilo rumělkové slunce zbarvující modré nebe do ruda. Všechny oči se v očekávání upínaly k lodi; každý už toužil konečně spatřit její vzácný obsah.

Lev krčící se na břehu najednou vstal, a jako by všemu rozuměl, otočil se a zařval směrem k hlavní palubě.

V ten okamžik se z lodi vynořila dívka. Její šaty poseté drachokamy ozářily sluneční paprsky. Vypadalo to, jako by se z jejího břicha rodil sám Aton a vystavoval ji Egyptu na odív jako novou bohyni... Jako by ji ukazoval Amenhotepovi!

„Hleď,“ zopakoval Amenhotep tiše slovo, které mu bůh pošeptal ve snu.

A Amenhotep ho poslechl, vlastně nedokázal z dívky spustit oči. Nekráčela po svých, ale seděla v sedle velkého hnědého koně. Hřebec byl slavnostně ozdobený – dárek pro faraona; mitanští váleční koně prosluli krásou široko daleko po všech královstvích. Amenhotep ovšem nečekal, stejně jako nikdo z přítomných – všichni stáli jako zkamenělí a ani nedutali –, že v jeho sedle přijede samotná mitanská princezna, překrásná a sebejistá jako válečník připravený k boji.

Jemně koně pobídla a vyrazila kupředu. Ovládala mocné zvíře uzdou a dlouhýma holýma nohama odhalenýma rozparkem šatů. Nohy měla štíhlé, přesto se na nich jemně rýsovaly svaly.

Lidé si začali překvapeně a omámeně šeptat a Amenhotep si uvědomil, že až dívka dojede před panovníka, bude ho ze hřbetu koně převyšovat. Na zádech se jí vlnil vodopád černých vlasů a její pohyby byly elegantní a rozhodné zároveň; jako by chtěla dobýt zemi, po níž jede, a získat obdivný souhlas všech, kdo ji pozorují. Na krásné tváři měla výraz plný života a odhodlání.

Amenhotepovi vyrážela dech.

Když byl dítě, přivezli do otcovy zoologické zahrady pantera. Bylo třeba sedmi mužů, aby to hbité a smrtonosné zvíře

dostali do klece. Amenhotep si tenkrát přál, aby panter patřil jemu. Tolik se lišil od krotkých opic houpajících se v jiných zákoutích zoo!

A přesně tak působila princezna: exotické stvoření dopravené ze země, kde bylo vše jinak.

Amenhotep toužil dotknout se jejích vlasů, podržet je mezi prsty, jako když před lety hladil srst pantera. Tehdy riskoval pouze ztrátu ruky, nyní by dával všanc mnohem víc.

Těžce polkl, otočil se a podíval se na otce; faraon obdivným pohledem objímal sobě zaslíbenou nevěstu. Amenhotep se obrátil k matce: otcovou múzou byla až dodnes Teje, až dosud se jí žádná nemohla rovnat, ale dívka na koni její krásu překonala.

Mysleli si to nejspíš všichni, jelikož dav omámeně mlčel a čekal na pokyn panovníka.

Amenotep III. sledoval svou zaslíbenou nevěstu, dokud nepřijela přímo před pódium. Ladným pohybem seskočila z koně, podala faraonovi uzdu a zároveň ho přišpendlila k trůnu pohledem, který působil i na Amenhotepa, přestože se nedívala na něj.

„Buď opatrný, Veličenstvo,“ promluvila s vynikající egyptskou výslovností. „Hřebec je skvostný, ale není snadné si ho podrobit. Je pyšný a vzpurný jako náš lid.“

Aniž by Amenhotep III. uhnul jejímu pohledu, předal uzdu jednomu ze svých hodnostářů.

Amenhotepa napadlo, že dívka není jen tou nejkrásnější bytostí, jakou kdy viděl, ale že z ní cítí i sílu a vášnivou povahu, z níž zatím okusil jenom malý střípek. Co všechno by mohl s takovou ženou po svém boku dokázat, až usedne na trůn?

Otec tu vidinu rozbil: pokynul rukou a mitanská princezna sebevědomým a silným hlasem, aby ji všichni slyšeli, promluvila:

„Sláva faraonovi, králi Egypta. Dcera Tušratta, vládce slavného mitanského lidu, je šťastná, že je v jeho přítomnosti.“

Amenhotep stále nespouštěl pohled z její tváře. Cítil dokonce i jemný parfém z jejích dlouhých vlasů – ta zvláštní tajemná vůně ho přímo opíjela.

„Jsem tady, jak slíbil můj otec král před zraky největšího z panovníků,“ pokračovala dívka vážným tónem, poklekla na jedno koleno a pohlédla faraonovi zpřímá do očí: „A jsem připravena stát se tvou oddanou manželkou.“

Amenhotep III. pomalu vstal, udělal krok a natáhl ruku. Princezna se zvedla ze země.

Faraon na ni chvíli spokojeně zíral a potom prohlásil: „Vítej, Tušrattovo dcero. Dnes ses stala egyptskou ženou a tvé nové jméno zní Nefertiti, což znamená ‚kráska, jež přijela‘.“

Potom ji vyzval, aby se předvedla davu v celé své kráse, a nadšené radostné výkřiky lidu brzy přehlušily všechno. I Amenhotepův stud nad touhou po neodolatelné kráse a závist, která v něm silně vřela.

V závěru hostiny na počest mitanské princezny se jejich pohledy střetly. Amenhotep seděl nedaleko Nefertiti, ale princezna mu dosud nevěnovala ani okamžik pozornosti.

„Faraon má vše mistrovsky naplánované,“ ozval se Aj. Zahulákal to Amenhotepovi do ucha, protože se snažil přehlušit muziku doprovázející tucet tanečnic. Pro rozptýlení hostů tančily dívky přímo před dlouhým hodovním stolem.

Když Nefertiti uhnula pohledem, odvrátil od ní Amenhotep zrak. Možná se jí zdálo, že ji sleduje příliš naléhavě. Srdce mu v tu chvíli poskočilo v hrudi.

Aj si do úst vložil velký kus masa, a když sousto zalil celou sklenicí vína, pokračoval:

„Sňatek s mitanskou princeznou učiní její lid ještě věrnější panovníkovi Egypta a hranice tak budou ještě ve větším bezpečí. Nějakou chvíli se nebudeme muset tolik obávat chetitských barbarů.“

„Otec je mocný a prozíravý vládce,“ odpověděl Amenhotep.